

RAADSVOORSTEL

BIJ ZAAKNUMMER: 2021054191

Onderwerp:	Bijlage(n):	Vergadering van:	Agenda-nummer:	p.h.:
Weigering afgeven verklaring van geen bedenkingen Gevlochtsebaan 6 te Heusden	-5-	5 oktober 2021	21.10.05	JB

de raad
van de gemeente
Asten

Samenvatting

Op 16 juni 2020 is een aanvraag omgevingsvergunning ingediend. De aanvraag voorziet voor het perceel Gevlochtsebaan 6 in het aanleggen van teeltvoorzieningen welke zijn voorzien van zonnepanelen. Op 9 maart 2021 heeft uw raad besloten om de benodigde ontwerp verklaring van geen bedenkingen voor dit plan niet af te geven. Wij hebben als college vervolgens een ontwerpweigering van de gevraagde omgevingsvergunning ter inzage gelegd.

Er zijn diverse zienswijzen binnengekomen over dit plan. Naar aanleiding van uw eerdere ontwerpbesluit om de ontwerp verklaring van geen bedenkingen voor dit project niet af te geven en de ingediende zienswijzen, stellen wij nu aan uw raad voor om ook de definitieve verklaring van geen bedenkingen te weigeren. In dit voorstel leest u de gronden daarvoor.

Als uw raad de verklaring van geen bedenkingen niet afgeeft, zullen wij de gevraagde omgevingsvergunning weigeren (op het onderdeel 'Inrit/uitweg' na).

Beslispunten

1. in te stemmen met de beantwoording van de zienswijzen zoals in het voorstel is omschreven;
2. de motivering zoals opgenomen in het raadsvoorstel over te nemen en als hier integraal herhaald en ingelast te beschouwen;
3. de verklaring van geen bedenkingen (vvgb) te weigeren voor het plan.

Inleiding

Ter plaatse van het plangebied geldt het bestemmingsplan 'Buitengebied Asten 2016'. Het plangebied heeft in dit bestemmingsplan de bestemming 'Agrarisch - Glastuinbouwgebied 1'. Daarnaast bevat het perceel de gebiedsaanduidingen 'overige zone - concentratiegebied glastuinbouw' en 'overige zone - urgentiegebied'. De gronden zijn bestemd voor agrarische bedrijfsdoeleinden, uitsluitend ten behoeve van glastuinbouwbedrijven, alsmede teelt in de open grond en/of agrarisch grondgebruik. Voor de beoogde exploitatie in Heusden is het bedrijf Agri-PV Heusden b.v. opgericht. Dit bedrijf (tevens aanvrager van de vergunning) heeft voor het gebruik van de locatie een intentie tot het sluiten van een opstalovereenkomst afgesloten met grondeigenaar. Vanuit dit bedrijf wordt geïnvesteerd in de teeltondersteunende voorzieningen waarop zonnepanelen worden geplaatst. Agri-PV Heusden b.v. voorziet eveneens in de benodigde installaties voor irrigatie, energieomzetting en aansluiting op het elektriciteits-netwerk van Enexis. Greenmeteor en ENGIE leveren de benodigde technologie en installaties. Thwan van Gennip b.v. zal, als huurder, op de locatie gebruik gaan maken van de

teeltvoorzieningen voor de teelt van gewassen. ENGIE neemt de stroom van het park af en maakt het mogelijk om de stroom lokaal te leveren aan particulieren of bedrijven.

Wat is het plan dat is aangevraagd?

Het idee achter de aanvraag is, dat vanuit AGRI-PV Heusden b.v. wordt geïnvesteerd in zonnepanelenveld die tevens dienst doet als teeltondersteunende voorziening voor de teelt van een nader te bepalen gewas. De haalbaarheid van de teelt van een gewas moet uit nader wetenschappelijk onderzoek blijken en zal bepalend zijn voor de benodigde lichtdoorlatendheid van de zonnepanelen. De opgewekte energie wordt verkocht aan derden, niet zijnde ten behoeve van de glastuinbouw. Zoals ook uit de door de aanvrager overgelegde ruimtelijke onderbouwing blijkt, gaat het hier in essentie om twee verschillende activiteiten, namelijk de realisatie van teeltondersteunende voorzieningen en de realisatie van faciliteiten voor de energieproductie en energieafzet naar derden (p. 6 van de ruimtelijke onderbouwing, opgesteld door AGEL Adviseurs, d.d. 26 november 2020). Om de opgewekte energie af te kunnen zetten naar het elektriciteitsnet, worden binnen het plangebied een drietal trafostations en een inkoopstation gerealiseerd. Daarnaast worden verschillende aan die energieproductie en -afzet gerelateerde voorzieningen (o.a. omvormers, kabels leidingen etc.) gerealiseerd (p. 6 van de ruimtelijke onderbouwing, opgesteld door AGEL Adviseurs, d.d. 26 november 2020 met kenmerk 2021057239).

In de aangevraagde situatie wordt het plangebied ingericht met twee velden waarop teeltondersteunende voorzieningen worden aangebracht. De oppervlaktes van deze velden zijn respectievelijk circa 34.440 m² en circa 38.510 m².

De gewasbescherming met zonnepanelen komen onder een hoek van ongeveer 10 graden op het zuidwesten. In totaal is er ongeveer 20.900 strekkende meter teeltopstelling waarvoor gewasbescherming nodig is. Dit komt overeen met circa 20.900 zonnepanelen van 1 meter breed.

Het plan past niet in het bestemmingsplan

Het bestemmingsplan staat het oprichten van teeltondersteunende voorzieningen met zonnepanelen als gewasbescherming en het gebruik van de gronden voor een dergelijke voorziening niet toe. Zoals ook uit de door de initiatiefnemer overgelegde ruimtelijke onderbouwing volgt, laat het bestemmingsplan deze activiteiten niet toe nu er in essentie sprake is van energieproductie en -afzet.

Er kan alleen worden afgeweken met de grote buitenplanse afwijking uit artikel 2.12 lid 1 sub a onder 3 Wabo (het oude projectbesluit). Dit betekent dat de raad een (ontwerp) verklaring van geen bedenkingen (vvgb) moet afgeven voor dit project, voordat het college kan besluiten om de afwijking wel of niet te verlenen.

Bij het ontwerpbesluit heeft de raad besloten geen ontwerp verklaring van geen bedenkingen (vvgb) af te geven voor het plan. De raad heeft de volgende overwegingen aan haar besluit ten grondslag gelegd:

- het plan ligt buiten de mogelijke zoekgebieden voor (grootschalige) energieopwekking van de RES, hiervoor heeft de gemeente nog geen beleid/kaders opgesteld. Onvoldoende is onderbouwd waarom voor dit project een uitzondering gemaakt zou moeten worden;
- het project valt onder stap 4 van de zonneladder in de RES, er is immers sprake van dubbel ruimtegebruik. Er moet aangetoond worden dat met stap 1 t/m 3 onvoldoende energie opgewekt zal worden binnen de gemeente Asten, waardoor (ook) stap 4 nodig is. Het project geeft hier totaal geen duidelijkheid over of invulling aan;
- een ander onderdeel bij de RES is de inspanningsverplichting voor financiële participatie (50%) vanuit de omgeving. Dit zien we hierin niet terug, nu is niet of

onvoldoende onderbouwd dat initiatiefnemer zich voldoende ingespannen heeft om de 50% te halen;

- de netwerkvoorzieningen zijn in zuidoost-Brabant overvol waardoor er geen aansluiting op het netwerk mogelijk is en het nog onduidelijk is wanneer dit opgelost is.

Het ontwerpbesluit is vanaf 9 april gedurende 6 weken ter inzage gelegd. Er zijn 3 zienswijzen ingediend.

Zienswijzen met reactie

Nummer 1 (professionele organisatie)

Nummer 1 heeft de volgende zienswijze ingebracht:

- *Ontwikkeling RES*
Gemeenten en andere betrokken zijn nog volop bezig met de inrichting van de RES (Regionale Energie Strategie). Het zou onze voorkeur hebben om te wachten met toezeggingen tot deze RES tot stand is gekomen.
 - *Reactie gemeente*
Op het moment dat er een aanvraag wordt ingediend, moet daarop beslist worden los van de stand van zaken met betrekking tot de RES.
- *Omgevingsdialoog*
Voor elke vergunning dient met de omgeving een dialoog gehouden te worden. hier zijn voorwaarden aan verbonden. Het heeft er schijn van dat dit niet gedaan is alvorens de aanvraag in behandeling is genomen. Dit graag toevoegen bij de aanvraag.
 - *Reactie gemeente*
Inmiddels is aan de dialoogverplichting voldaan. De aanvrager heeft de aanvraag aangevuld met een omgevingsdialoog. Dit dialoog is betreft document met kenmerk 2021018132.
- *Ontwikkelingsruimte glastuinbouw*
Binnen de gemeente Asten is er slechts beperkt ruimte voor nieuwe glastuinbouw. Op de locatie waar nu de aanvraag voor zonnepanelen ligt, is de enige nog redelijke ruimte qua omvang waar glastuinbouw mogelijk is. Indien deze ruimte nu anders ingericht gaat worden dan zouden we graag zien dat er nieuwe ruimte aangewezen wordt waar glastuinbouw zich kan vestigen.
 - *Reactie gemeente*
Dit betreft een terecht punt. Hieronder wordt nog nader ingegaan op dit argument.

Nummer 2 (vanuit de zijde van aanvrager)

Nummer 2 heeft de volgende zienswijze ingebracht:

- *Inhoud ontwerpbesluit*
Wij zijn van mening dat de argumenten van de raad de weigering van de vvgb niet kunnen dragen. Anders dan in het ontwerp van de weigering van de vvgb wordt verondersteld, verdient de aangevraagde innovatieve combinatie van agrarische bedrijvigheid en het opwekken van zonne-energie op grond van de zonneladder juist de voorkeur boven het enkelvoudig ruimtegebruik in zoekgebieden voor zonneparken. Vanwege deze combinatie is financiële participatie in het project niet aan de orde. Eventuele congestieproblemen staan niet aan de uitvoerbaarheid van het project in de weg.
 - *Reactie gemeente*
Het is ter beoordeling aan de gemeenteraad om te bepalen welke ruimtelijke argumenten zij aan haar besluitvorming ten grondslag legt. Daarbij komt dat, zoals hierna toegelicht zal worden, er ook andere ruimtelijke belangen spelen die ook afgewogen moeten worden.

- *Algemeen*
 Het aangevraagde project heeft betrekking op een vorm van meervoudig ruimtegebruik, waarbij open teelt op daartoe bestemde percelen met gebruikmaking van teeltondersteunende voorzieningen op innovatieve wijze wordt gecombineerd met het opwekken van duurzame energie via zonnepanelen. Deze combinatie creëert een rendabele businesscase voor beide activiteiten, op een wijze die vergelijkbaar is met het aanbrengen van zonnepanelen op agrarische bedrijfsgebouwen. De zonnepanelen gaan dus niet ten koste van de agrarische bestemming. De open teelt is een volwaardige, zelfstandige functie. Het telen is nadrukkelijk niet ondergeschikt aan de productie van energie.
 - *Reactie gemeente*
 De ondergeschiktheid is niet relevant. Het gaat hier om het feit dat de energie wordt opgewekt en verkocht, hetgeen in strijd is met de vigerende bestemming.
- *Zonneladder*
 Het project sluit aan bij de doelstelling van de zonneladder, namelijk het ontwikkelen van duurzame opwek met zonne-energie zonder dat dit ten koste gaat van landbouwgrond. Er is immers juist sprake van een combinatie van open teelt en zonnepanelen. Bovendien wordt de impact van de opwek beperkt door het in een kassengebied te positioneren. De invloed van de zonnepanelen op de identiteit van het kassengebied is zeer beperkt. Het welstandsadvies van 4 augustus bevestigt deze beide aspecten. Het project geeft ook uitvoering aan de ontwikkelprincipes van de Nationale Omgevingsvisie, door het combineren van functies met behoud van de kenmerken en identiteit van het betrokken gebied, zonder dat de negatieve effecten op de landbouw worden afgewenteld. Door de combinatie van teeltondersteunende voorzieningen met zonnepanelen wordt ruimte benut voor het opwekken van zonne-energie zonder ongewenste negatieve gevolgen voor het agrarische gebruik. Kortom, het project is een 'no regret'-maatregel als bedoeld in stap 1 of 2 van de zonneladder, waaraan in de RES de voorkeur wordt gegeven. Er is geen sprake van 'meervoudig ruimtegebruik' als bedoeld in stap 4 van de ladder, waarin de zonnepanelen en het agrarisch gebruik met elkaar concurreren om de beschikbare ruimte. Door het project te vergunnen, wordt dus aangesloten bij de doelstellingen die aan de zonneladder ten grondslag liggen.
 - *Reactie gemeente*
 Zoals eerder is gezegd valt het project in stap 4 van de zonneladder en de aanvrager heeft in de zienswijze niet aangetoond waarom de opwekking van energie niet kan worden verwezenlijkt door toepassing van stap 1 tot en met 3 van de zonneladder. In plaats van nader te onderbouwen, zoals we hebben gevraagd, blijft de aanvrager vasthouden aan zijn mening dat sprake is van stap 1 of 2 van de zonneladder. Overigens ligt het primaat van dit gebied bij de realisatie van glastuinbouwbedrijven en behoud van de planologische ruimte voor die bedrijven. Dit laatste volgt ook uit het langetermijnbeleid (tot 2030) voor de glastuinbouw, zoals vastgelegd in de Glastuinbouwvisie van de gemeente Asten.
- *Zoekgebieden*
 Met het aangevraagde project wordt voorkomen dat een beroep moet worden gedaan op het – overigens zeer nabijgelegen – zoekgebied voor zonne-energie in Heusden om de gewenste hoeveelheid energieopwekking te realiseren. Dat is voordelig, omdat bij gebruikmaking van de zoekgebieden voor standaard zonnevelden sprake zou zijn van enkelvoudig ruimtegebruik. Daarbij zou dus landbouwgrond verloren gaan.

- *Reactie gemeente*
De gemeente heeft weliswaar nog geen specifiek beleid voor zonnepanelen vastgesteld, maar enkelvoudig ruimtegebruik zal daarin geen optie zijn. Zie hiervoor het ruimtelijk afwegingskader de Peel dat recent is vastgesteld en wat uitgaat van dubbel ruimtegebruik.
- *Financiële participatie*
Vanwege de aard van het project is financiële participatie niet aan de orde. Het project haakt immers aan bij het initiatief om het perceel te exploiteren voor open teelt. Dit biedt kansen voor het opwekken van duurzame energie met gebruikmaking van zonnepanelen. Er wordt een win-win-situatie gecreëerd met een duurzame businesscase voor zowel de open teelt als voor het duurzame energie-project. Wij wijzen er nog op dat wij in de omgevingsdialoog de omliggende bewoners en bedrijven hebben gevraagd om op het project te reageren. Het verslag van dit overleg is ingediend. Financiële participatie is daarin niet genoemd en is evenmin noodzakelijk of zinvol om de bezwaren van enkele ondernemers weg te nemen. Particuliere omwonenden hebben geen bezwaren tegen het project.
 - *Reactie gemeente*
De eis omtrent financiële participatie is een gewenste ontwikkeling, maar is geen breekpunt noch een harde eis.
- *Capaciteit op het netwerk*
De congestieproblemen op het net die ontstaan door de energietransitie en de daaruit voortvloeiende noodzaak om het elektriciteitsnet te verzwaren is een landelijk erkend probleem. Dat probleem beperkt zich dus niet tot projectlocatie. Een eventueel congestieprobleem is dus niet van belang voor de ruimtelijke inpassing van het project op de specifieke locatie en is daarmee op zichzelf geen ruimtelijk relevant gegeven. Bij de vergunningverlening speelt deze problematiek daarom alleen in het kader van de vraag of het project uitvoerbaar is. Dit betekent dat de vergunning slechts mag worden geweigerd als op voorhand duidelijk is dat in redelijkheid niet het standpunt kan worden ingenomen dat het in de toekomst mogelijk zal zijn om de duurzame opwek aan te sluiten op het net. Deze omstandigheid doet zich niet voor.
 - *Reactie gemeente*
De opmerking wordt voor kennisgeving aangenomen.

Nummer 3 (inwoners gemeente Asten)

Nummer 3 heeft de volgende zienswijze ingebracht:

- *Duurzaamheid*
Er is een grote urgentie met betrekking tot de energietransitie. Het raakt alle burgers; het is geen vrijblijvende zaak vanwege gestelde doelen op dat gebied in het kader van natuurbehoud en duurzaamheid. Ook is het duidelijk dat we dit op allerlei manieren moeten zien te verwezenlijken. Dat betekent dat we niet zonder initiatieven kunnen die vorm geven aan een duurzame gemeente waarin burgers ook in de toekomst blijven gedijen. Daarvan is ook de gemeente Asten zich bewust. Op landelijk niveau wordt duurzame energie gestimuleerd. Dit initiatief gaat over dubbelgebruik van de grond waarbij grond als landbouwgrond behouden blijft en daarnaast zonnepanelen helpend zijn voor de kweek van fruitsoorten. Dit soort projecten krijgt landelijk en internationaal vorm, bijvoorbeeld in de gemeente Meijerijstad en Zevenaar. De ZLTO stelt zich in Asten kritisch op ten aanzien van dit initiatief, terwijl LTO Nederland deelneemt aan een project om eenzelfde dubbelfunctie gestalte te geven (Wageningen Universiteit) dat gestimuleerd wordt door de overheid. Zonnepanelen bieden bescherming aan de kweek en leveren tegelijkertijd duurzame energie op.

- *Reactie gemeente*
Het klopt dat het opwekken van duurzame energie belangrijk is, ook in Asten, maar wel op de juiste locatie en zonder afbreuk te doen aan de overige betrokken belangen, die college en raad moeten betrekken in de belangenafweging. In deze situatie ligt de beoogde locatie in het glastuinbouwconcentratiegebied, waarin het primaat bij de glastuinbouw ligt en daardoor een zorgvuldige ruimtelijke afweging vraagt of het benutten van deze gronden voor andere doeleinden dan glastuinbouw wenselijk is. Indien de hoeveelheid glasareaal in een glastuinbouwconcentratiegebied afneemt, dient elders nieuwe ruimte te worden gevonden voor de glastuinbouw. Deze ruimte is binnen de gemeente Asten echter beperkt, zie de motivering hieronder.
- *De omgeving*
De welstandscommissie gaat met het idee mee. Dat vinden we een wijs besluit en tegelijkertijd ook logisch: Het gebied is omgeven door kassen en stallen. Kassenbouw op het perceel is wel toegestaan (tot een hoogte van 12,5 meter) en zorgt uiteindelijk voor meer horizonvervuiling dan bovengenoemde dubbelfunctie. Het perceel is en blijft bijna niet zichtbaar en ligt op een plek grenzend aan intensieve bebouwing.
 - *Reactie gemeente*
Wij nemen dit voor kennisgeving aan.
- *Uitstoot*
De warmtekrachtinstallaties van de tuinders stoten CO₂ uit. Door dit initiatief door te laten gaan worden hier geen aardgas verwarmde kassen gebouwd terwijl er wel planten geteeld worden én er duurzame energie wordt geproduceerd. De zonnepanelen dienen als beschutting voor de teelt.
 - *Reactie gemeente*
Dit gebied is juist beoogd voor de glastuinbouwsector inclusief de benodigde ontwikkelingen in de toekomst voor de warmtetransitie van deze sector.

Motivering

Het voornemen om geen positieve verklaring van geen bedenkingen af te geven, was mede gestoeld op het argument dat (kort samengevat) het initiatief niet voorzag in financiële participatie door de omgeving en het gegeven dat de netwerkvoorzieningen in zuidoost-Brabant overvol zijn. Naar aanleiding van de ingediende zienswijzen, zijn deze argumenten niet (meer) valide. De overige motiveringsgronden om geen medewerking te verlenen aan het aangevraagde initiatief zijn, met uitzondering van 1 nieuw argument (namelijk het behoud van de schaarse planologische ruimte voor glastuinbouw, zie hierna uitgebreider), gelijk als in uw ontwerpbesluit om de benodigde verklaring van geen bedenkingen niet af te geven. In de vanuit de zijde van aanvrager ingediende zienswijze en stukken wordt niet gemotiveerd waarom deze gronden uit de ontwerpfase niet zouden moeten worden meegenomen bij de definitieve besluitvorming. Er wordt geen antwoord gegeven op de door uw raad gestelde vragen voor verdere onderbouwing van de genoemde punten in de ontwerpweigering van de vvgb, er wordt enkel een nadere motivering ingediend van het reeds bekende standpunt vanuit de zijde van aanvrager.

Naar aanleiding van de ingediende zienswijzen is daar echter nog een ruimtelijk relevant argument bijgekomen, dat, zoals gezegd, hieronder verder wordt toegelicht.

De vraag ligt voor of het uit ruimtelijk oogpunt gewenst is om medewerking te verlenen aan een zonneveld op het perceel Gevlochtsebaan 6 te Heusden, met als dubbelfunctie de teelt van gewas onder de zonnepanelen.

De locatie Gevlochtsebaan 6 ligt in een glastuinbouwconcentratiegebied en heeft de bestemming 'Agrarisch – Glastuinbouwgebied 1'. Door in te stemmen met een zonneveld op deze locatie wordt het laatste onbebouwde perceel dat van enige omvang is (ong. 10 ha) onttrokken aan de mogelijkheid voor de glastuinbouw. Het plangebied heeft in dit bestemmingsplan de bestemming 'Agrarisch - Glastuinbouwgebied 1'. Daarnaast bevat het perceel de gebiedsaanduidingen 'overige zone - concentratiegebied glastuinbouw' en 'overige zone - urgentiegebied'. De gronden zijn bestemd voor agrarische bedrijfsdoeleinden, uitsluitend ten behoeve van glastuinbouwbedrijven, alsmede teelt in de open grond en/of agrarisch grondgebruik. Wij zien – mede in ogenschouw nemend het gemeentelijk beleid ten aanzien van glastuinbouw – geen aanleiding om af te wijken van deze planologische bestemming. Wij lichten dat hierna toe.

Het gemeentelijk beleid ten aanzien van de glastuinbouw binnen de gemeentegrenzen van Asten is vastgelegd in de in 2013 door de gemeenteraad vastgestelde visie 'Glastuinbouwvisie Asten' (hierna: de Glastuinbouwvisie). De Glastuinbouwvisie bevat het lange termijn beleid (tot 2030) voor de Astense glastuinbouw (p. 8 en 10 van de Glastuinbouwvisie).

Reeds in 2013 is geconstateerd dat de beschikbare planologische ruimte voor glastuinbouw binnen de gemeente Asten zo goed als vol is. In de Glastuinbouwvisie (p. 7) wordt dit als volgt verwoord: *"Zo is de ruimte die volgens het bestemmingsplan voor glastuinbouw binnen Asten beschikbaar is, zo goed als vol. Het resterende areaal is niet als glastuinbouw in gebruik, omdat het gronden betreft die niet verwerfbaar zijn of onrendabel zijn vanwege ligging, inefficiënte vorm en beperkte omvang."* Deze situatie is de afgelopen jaren niet veranderd.

In de Glastuinbouwvisie wordt het toekomstbeeld tot 2030 geschetst. Hieruit volgen een aantal ambities (zie p. 36 van de Glastuinbouwvisie), namelijk:

1. het bieden van ontwikkelingsruimte aan de glastuinbouw en daardoor aan andere functies;
2. het verhogen van de landschappelijke kwaliteit; en
3. het verbeteren van de leefbaarheid.

Om bovenstaande ambities te verwezenlijken is één van de uitgangspunten dat het areaal met bestemming glastuinbouw gelijk blijft. In de Glastuinbouwvisie (p. 36) wordt dit als volgt verwoord: *"Concreet betekent dit dat glastuinbouw daar gesaneerd en verplaatst wordt waar andere ruimtelijke functies (natuur, water, kasteellandschap, woningbouw, bedrijventerrein, e.d.) gewenst zijn. Uitgangspunt daarbij is dat dit glasneutraal plaatsvindt, dat wil zeggen dat het areaal met bestemming glastuinbouw gelijk blijft. Als ijkpunt geldt de bestemming glastuinbouw in 2013 en als tijdshorizon geldt 2030."*

Uit de Glastuinbouwvisie van de gemeente Asten blijkt dat de hoeveelheid glastuinbouwareaal schaars is in de gemeente. De visie is in 2013 opgesteld omdat de schaalvergroting steeds sneller doorzet, de huidige glastuinbouwconcentratiegebieden al geruime tijd nagenoeg vol zitten en aan de Waardjesweg zelfs verkleind zou moeten worden vanwege de ligging in het landschappelijk en ecologisch waardevolle beekdal. De gemeente streeft op de lange termijn naar het weer vrij maken van het beekdal van de Aa door transformatie van het glastuinbouwgebied tot ecologische groenzone (p. 23 van de Glastuinbouwvisie). In de visie wordt geconcludeerd dat het resterende areaal niet als glastuinbouw in gebruik is, omdat de gronden niet verwerfbaar zijn, onrendabel zijn, een inefficiënte vorm of een beperkte oppervlakte hebben. Inmiddels is ook duidelijk dat het in de visie benoemde en destijds beoogde doorgroeigebied voor de glastuinbouw aan de Kleine Heitrak lastig kan worden benut vanwege de stikstofproblematiek en er is ook geen zicht op nieuwe ruimte voor de glastuinbouw in Asten. Hieruit is te concluderen dat

de mogelijkheden voor clustering in Asten daarmee nog verder zijn afgenomen, terwijl de vraag naar glasareaal blijft en er een opgave vanuit de Waardjesweg ligt. Dit betekent dat spaarzaam moet worden omgegaan met de huidige glastuinbouwconcentratiegebieden.

De opgave op het gebied van energietransitie is de afgelopen tijd steeds concreter geworden en is ook steeds noodzakelijker gebleken. De Kas (= de glastuinbouw in zijn algemeenheid) is een kans voor de energietransitie als koppelkans voor de levering van warmte aan de gebouwde omgevingen. Een cluster van glastuinbouw is noodzakelijk voor het vergroten van de kansen voor de energietransitie en hoe groter een cluster is, hoe meer kansen ontstaan voor de energietransitie. Door clustering kunnen de kosten verbonden aan de benodigde energietransitie worden verdeeld, wat een positief effect heeft op de financiële haalbaarheid van de benodigde energietransitie.

Deze kans voor de warmtetransitie is samen met de verder toegenomen schaarste aan glasareaal reden om het primaat van glastuinbouw in het glastuinbouwconcentratiegebied te behouden. Het perceel aan de Gevlochtsebaan is zeker interessant voor een glastuinbouwbedrijf indien het daarvoor te verwerven is. Hoewel er – voor zover ons bekend – geen actuele verwerving speelt, laat dit onverlet dat, in lijn met de Glastuinbouwvisie, de planologische ruimte voor vestiging van glastuinbouw behouden en geconserveerd moet worden.

Als we voor dit plan een verklaring van geen bedenkingen (raad) af zouden geven en vervolgens de gevraagde omgevingsvergunning zouden verlenen (college), wordt dit perceel onttrokken aan het glastuinbouwconcentratiegebied. Dat is onwenselijk, gezien de schaarste aan glasareaal in glastuinbouwconcentratiegebieden in Asten, transitie die deze sector door moet maken op het gebied van energie en de bijbehorende noodzaak tot clustering.

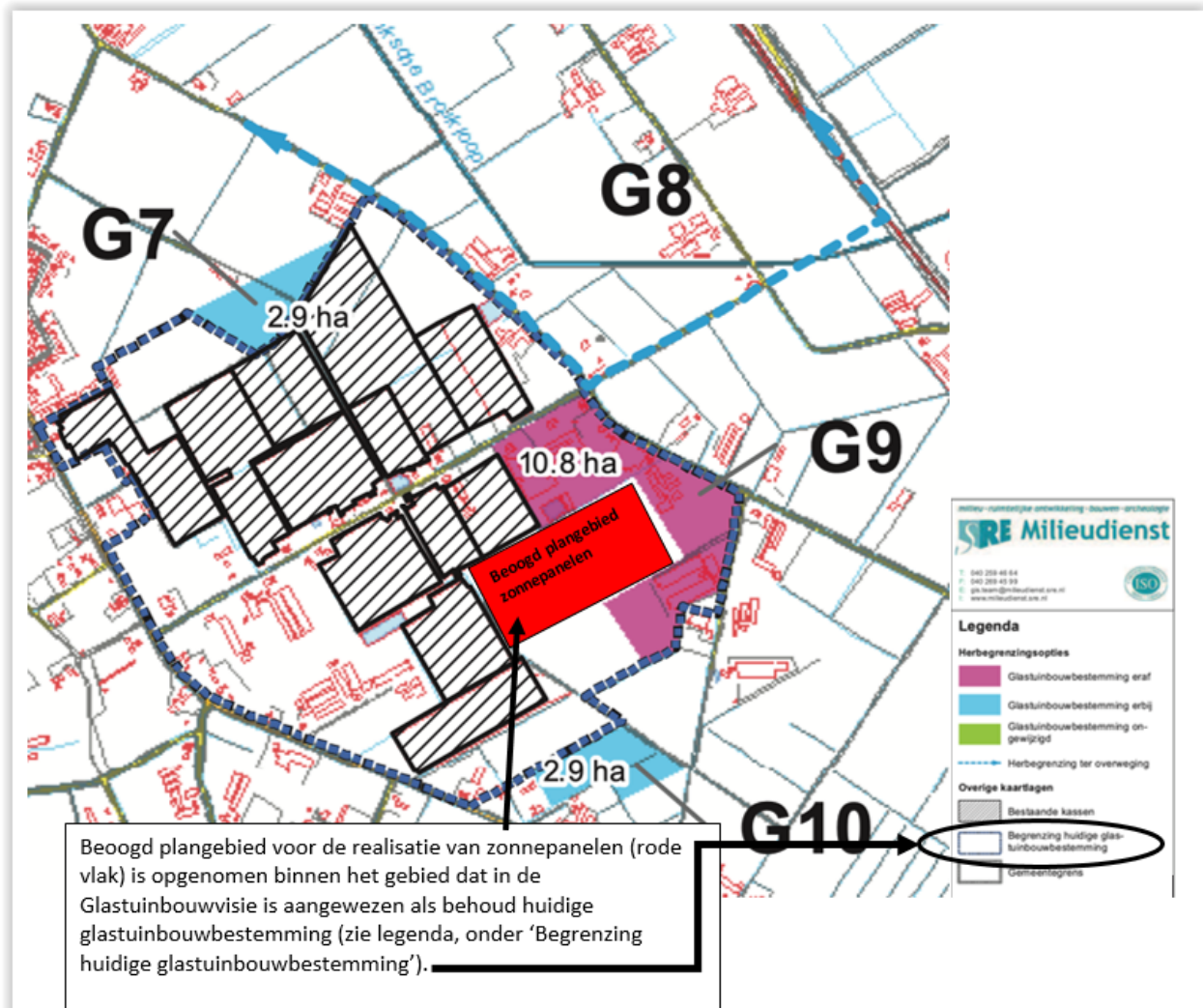
Verwacht mag worden dat clustering van de glastuinbouw (glastuinbouwconcentratiegebieden) door de warmtetransitie nog belangrijker wordt voor de toekomst van de glastuinbouw. Ook de glastuinbouw ontkomt niet aan schaalvergroting. De grote bedrijven worden in de toekomst nog groter. Aan de onderkant stoppen de kleinere bedrijven. De grote bedrijven nemen deze over als de omvang en situering zich leent voor nieuwbouw van glas.

Clustering van glastuinbouw (en behoud van de planologische mogelijkheden hiertoe) heeft als voordeel dat het in de toekomst (effectiever en efficiënter is) om levering van energie- en grondstoffen van derden te faciliteren. Als voorbeeld noemt de Glastuinbouwvisie de mogelijkheid om (op termijn) bijvoorbeeld warmtelevering, levering vloeibare meststoffen resp. CO₂-afname en afname van vloeibare meststoffen (p. 13 van de Glastuinbouwvisie). Met name vanuit de warmtetransitie is het van belang om de glastuinbouwbedrijven te clusteren. Solitaire bedrijven zullen het moeilijk gaan krijgen om aan duurzaamheidseisen te voldoen (zoals bijvoorbeeld de strengere CO₂-eisen). In een cluster/concentratiegebied kan eenvoudiger worden verduurzaamd, vanwege de schaal(vergrotings)voordelen. Er kan samengewerkt worden ten aanzien van een warmtenet, biomassa-installatie, geothermie etc. Ook deze omstandigheden rechtvaardigen het behoud van de bestaande planologische ontwikkelingsruimte.

Wat betekent dit ten aanzien van de vraag of het ruimtelijk gewenst is om het perceel aan de Gevlochtsebaan 6 aan het concentratiegebied Bleekerweg te onttrekken?

Het concentratiegebied aan de Bleekerweg wordt als een geschikte locatie gezien voor de glastuinbouw, maar het zit nagenoeg vol. Het perceel aan de Gevlochtsebaan 6 is nagenoeg de enige plek die van enige omvang en nog onbebouwd. Om die reden is bij de vaststelling van de Glastuinbouwvisie in 2013 het perceel Gevlochtsebaan 6 aangewezen

voor behoud van de glastuinbouwbestemming. Verwezen wordt naar onderstaande kaart uit de Glastuinbouwvisie.

Zie Bijlage 16 ('Herbegrenzingsopties Glastuinbouw') bij de Glastuinbouwvisie.

Op overige plekken zitten veelal kapitaalintensieve intensieve veehouderij bedrijven die in geval van sanering kunnen worden herbenut voor de glastuinbouw, maar de perceelsopvlakte is kleiner en er moet eerst agrarische bebouwing worden gesloopt. In het andere concentratiegebied is ook geen uitbreidingsruimte voor handen. Daar is juist gewenst om de hoeveelheid glasareaal flink te verminderen om ruimte te maken voor de Aa voor beekherstel, waterberging en natuur. Tot slot is aan de Kleine Heittrak een doorgroeigebied glastuinbouw beoogd, maar door de stikstofproblematiek kan dit gebied moeilijk verder tot ontwikkeling komen. De conclusie is dat de ruimte in de bestaande glasconcentraties/clusters schaars is en dat er nog een opgave ligt om het areaal te verminderen indien mogelijk. Dit betekent dan wel dat er elders ruimte moet zijn. Deze ruimte is niet eenvoudig te vinden. De groeimogelijkheid voor de solitaire bedrijven zal beperkt zijn, ook na de verruimde mogelijkheden voor solitaire glastuinbouwbedrijven in de Ontwerp Omgevingsverordening van de provincie Noord-Brabant.

Conclusie: de hoeveelheid glastuinbouwareaal is schaars in de gemeente Asten. De Glastuinbouwvisie is opgesteld omdat de schaalvergroting steeds sneller doorzet, maar huidige glastuinbouwconcentratiegebieden al geruime tijd nagenoeg vol zitten en de Waardjesweg zelfs verkleind zou moeten worden. Het resterende areaal is niet als

glastuinbouw in gebruik omdat de gronden niet verwerfbaar zijn, onrendabel zijn, een inefficiënte vorm of een beperkte oppervlakte hebben. En inmiddels is ook duidelijk dat het beoogde doorgroeigebied Kleine Heitрак niet eenvoudig kan worden benut vanwege de stikstofproblematiek en er is ook geen zicht op nieuwe ruimte voor de glastuinbouw in Asten. Het voorgaande is dan ook voldoende reden om niet in te stemmen met het onttrekken van planologische glasruimte.

Conclusie

De zienswijzen van nummer 2 en 3 geven geen nieuwe inzichten en beantwoorden niet de vragen van de raad die zijn gesteld bij het raadsbesluit van 9 maart 2021. Deze zienswijzen zijn enkel een bevestiging van de reeds bekende standpunten en geven geen aanleiding om het standpunt in de ontwerpfase te heroverwegen. Op grond van het bovenstaande geeft zienswijze 1 eveneens geen aanleiding om het standpunt van de raad in de ontwerpfase te heroverwegen. Naar aanleiding van de zienswijzen stelt het college aan uw raad voor om de benodigde verklaring van geen bedenkingen niet af te geven.

Wat willen we bereiken

Als uw raad de benodigde verklaring van geen bedenkingen niet verleend, moeten we als college de gevraagde omgevingsvergunning deels weigeren (met uitzondering van het onderdeel 'Inrit/uitweg', die moeten wel verleend worden). Op die manier voorkomen we als gemeente dat dit perceel in het glastuinbouwconcentratiegebied mogelijk in de toekomst behouden blijft voor de glastuinbouw waarvoor het primair bedoeld is.

Wat gaan we daarvoor doen

Indien uw raad de verklaring van geen bedenkingen weigert, dan wordt het definitieve besluit op de aanvraag omgevingsvergunning opgesteld en gedurende 6 weken ter inzage gelegd. Gedurende deze termijn hebben belanghebbenden de mogelijkheid om in beroep te gaan tegen het besluit.

Mogelijke alternatieven

N.v.t.

Toekomstagenda Asten 2030 / Vitale democratie

Het initiatief past in de Toekomstagenda onder de programma's Transformatie Buitengebied en Klimaatbestendig en Energieneutraal Asten vanwege de innovatieve manier waarop de kweek van gewassen wordt gecombineerd met opwek van duurzame energie. Er wordt waarde gecreëerd voor de agrarische sector door het verhogen van de opbrengst per ha in euro's. Er wordt waarde gecreëerd door het opwekken van duurzame energie zonder daarvoor landbouwgrond volledig op te offeren.

Echter, in dit geval weegt het behoud van de hoeveelheid glastuinbouwareaal in het glastuinbouwconcentratiegebied zwaarder vanwege de nog verder toegenomen schaarste aan glastuinbouwareaal in de concentratiegebieden/doorgroeigebied van Asten en het toegenomen belang van deze concentratiegebieden in verband met de warmtetransitie van de glastuinbouwbedrijven. Dit belang past ook in de Toekomstagenda onder de hiervoor genoemde programma's. Het primaat blijft in de concentratiegebieden liggen bij glastuinbouw. Door dit initiatief te weigeren wordt er geen perceel met potentie van de glastuinbouw voor langere tijd aan het concentratiegebied onttrokken. Het zoveel als mogelijk clusteren van de glastuinbouw, vergroot de kansen op een kansrijke warmtetransitie.

Risico's

Tegen het besluit op de aanvraag omgevingsvergunning staat beroep en vervolgens hoger beroep open.

Communicatie

Toezening aan aanvrager en bekendmaking overeenkomstig aan artikel 3:44 van de Algemene wet bestuursrecht en artikel 3.12 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht.

Wat mag het kosten

De gemeentelijke apparaatskosten worden op grond van de legesverordening op de aanvrager verhaald.

Bijlage(n)/ter inzage (incl. Document-nr)

1. Raadsbesluit (2021054193)
2. Advies Welstand (2021001361)
3. Mail 201126-Agri-PV Heusden (2021001378)
4. Rapport Blg G v1 (2021001368)
5. Raadsbesluit (2021001664)

De overige stukken liggen vertrouwelijk voor uw raad ter inzage gelegd bij de griffie in verband met de privacy.

Ontwerpbesluit

2021018251	Blg A v1 - toelichting op aanvraag Gevlochtsebaan 16-06-2020 v1.pdf
2021018254	Blg B v1 - Pour la Science ENG Agri PV April 2020.pdf
2021018256	Blg A1 v1 - Quickscan Wnb Gevlochtsebaan Heusden.pdf
2021018257	Blg A2 v1 - Memo stikstofdepositie Ruow2BuyBzqm.pdf
2021018260	Blg A3 v1 - Melding AIM aaqp7pn4ujs.pdf
2020036633	5067323_1592316830681_publiceerbareaanvraag.pdf
2020036632	5067323_1592316830667_papierenformulier.pdf
2021018249	RE Procedurebevestiging Gevlochtsebaan 6 te Heusden.msg
2021018245	200730 AGRI-PV impressie.pdf
2021018247	FW AGRI-PV Gevlochtsebaan aanvullende informatie tbv welstandsvergadering.msg
2021018208	Blg 1 - verslag omwonenden.pdf
2021018214	FW AGRI-PV Gevlochtsebaan RE Aanvullende gegevens Gevlochtsebaan 6 zaaknummer Z20-0553.msg
2021018216	5067323_1597836440715_Blg_E_v1_-_uitgangspunten_Aerius.pdf
2021018228	Blg A5.3 v2 - waterbassin.pdf
2021018234	Blg D v1 - 200818 Constructies hoofdopzet en principes.pdf
2021018239	Blg C v1 - prijsopgave Enexis.pdf
2021018243	Blg A5.4 v2 - tek inkoop en trafostation.pdf
2021018200	Blg A5.1 v3 - tek inrichting.pdf
2021018201	Blg A4 v2 - watertoets.pdf
2021018203	Blg F v1 - waterplan.pdf
2021018196	Mail AGFRI-PV Gevlochtsebaan BIBOB Gevlochtsebaan 6.msg
2021018159	Onderzoeksplan agri-pv proeven CONCEPT dd 26-11-2020.pdf
2021057239	20200483_20_ruimtelijkeonderbouwing_RAP_Gevlochtsebaan6_DEF1.pdf
2021001378	Mail 201126-Agri-PV Heusden.msg
2021001368	Blg G v1 RO.pdf

2021018154	Blg A5.2 v3 - tek constructie.pdf
2021018147	200819 reactie op aanvulling.pdf
2021018152	FW 210127-RE Dialoog Gevlochtsebaan 6.msg
2021018138	FW Vraag met betrekking tot Gevlochtsebaan 6 (sloed).msg
2021018130	210222-Indicatieve tijdslijn Agri-PV Heusden.pdf
2021018132	Omgevingsdialoog gevlochtsebaan overzicht 04-03-2021.pdf

Zienswijzen nummer 1 (professionele organisatie)

2021057244	Zienswijze ████████ Asten zonnepark
------------	-------------------------------------

Zienswijzen nummer 2 (vanuit de zijde van aanvrager)

2021028631	Ter inzagelegging verklaring van geen bedenkingen mbt aanleggen teeltvoorzieningen voorzien van zonnepanelen ad gevlochtsebaan
2021028620	Zienswijze ontwerp-weigering omgevingsvergunning Gevlochtsebaan 6 (per email)
2021057239	Rapport 20200483_20_ruimtelijkeonderbouwing_RAP_Gevlochtsebaan6_DEF1
2021057238	Bijlage 4.1 No-regret maatregelen
2021057237	Bijlage 1.2 Financiële participatie
2021057236	Document - 210625 - Antwoorden vragen zienswijze

Zienswijzen nummer 3 (inwoners gemeente Asten)

2021032267	Zienswijze Ontwerp omgevingsvergunning gevlochtsebaan 6 (ondergetekende versie)
------------	---

RAADSBSLUIT

Onderwerp:	Dagtekening:	Agendanummer:
Weigering afgeven verklaring van geen bedenkingen Gevlochtsebaan 6 te Heusden	5 oktober 2021	21.10.05

De raad van de gemeente Asten;

gelet op het raadsbesluit van 9 maart 2021 met zaaknummer 2021001664;

gelet op de zienswijzen naar aanleiding van het ter inzage leggen van het ontwerpbesluit van 6 april 2021;

gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 17 augustus 2021 met zaaknummer 2021054191;

gehoord het advies van de commissie Ruimte van 21 september 2021;

overwegende dat:

- het gemeentelijke lange termijn beleid voor glastuinbouw is vastgelegd in de gemeentelijke Glastuinbouwvisie en dat dit beleid gericht is op het behoud van de planologische ruimte voor vestiging van glastuinbouw en er geen redenen zijn om af te wijken van dit beleid;
- de kans voor de warmtetransitie samen met de verder toegenomen schaarste aan glasareaal reden is om het primaat van glastuinbouw in het glastuinbouwconcentratiegebied te behouden. Het is niet wenselijk om het perceel aan de Gevlochtsebaan 6 te Heusden te onttrekken aan het glastuinbouwconcentratiegebied voor glastuinbouw, gezien de transitie die deze sector door moet maken op het gebied van energie en de bijbehorende noodzaak tot clustering;
- het plan buiten de mogelijke zoekgebieden voor (grootschalige) energieopwekking van de RES ligt, hiervoor heeft de gemeente nog geen beleid/kaders opgesteld. Onvoldoende is onderbouwd waarom voor dit project een uitzondering gemaakt zou moeten worden;
- het project onder stap 4 van de zonneladder in de RES valt, er is immers sprake van dubbel ruimtegebruik. Er moet aangetoond worden dat met stap 1 t/m 3 onvoldoende energie opgewekt zal worden binnen de gemeente Asten, waardoor (ook) stap 4 nodig is. Het project geeft hier geen duidelijkheid over of invulling aan.

besluit:

1. in te stemmen met de beantwoording van de zienswijzen zoals in het voorstel is omschreven;
2. de motivering zoals opgenomen in het raadsvoorstel over te nemen en als hier integraal herhaald en ingelast te beschouwen;
3. de verklaring van geen bedenkingen (vvgb) te weigeren voor het plan.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Asten
van 5 oktober 2021.

De raad voornoemd,

griffier,
mr. M.B.W. van Erp-Sonnemans

voorzitter,
A.A.H.C.M. van Extel-van Katwijk